

บันทึกการตอบข้อหารือ

เรื่อง การประกอบธุรกิจของผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๖

ที่มาของเรื่อง

บริษัท เงินติดล้อ จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือที่ กธ. ๐๑๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ ขอชี้แจงรายละเอียดการประกอบธุรกิจของผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๖ เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการคดีของผู้มีหน้าที่รายงาน (AMRAC)

ประเด็นข้อหารือที่จะต้องพิจารณา

ปัจจุบัน บริษัท เงินติดล้อ จำกัด (มหาชน) “บริษัทฯ” ประกอบธุรกิจหลักภายใต้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย และสินเชื่อเช่าซื้อ ซึ่งพิจารณาเป็นผู้มีหน้าที่รายงานภายใต้ผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖(๖) และมาตรา ๑๖(๓) ตามลำดับ โดยมีการดำเนินการตามกฎหมายของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอย่างเคร่งครัด และมีการประเมินความเสี่ยงต่อการฟอกเงินเป็นประจำทุกปี

นอกจากนี้ บริษัทฯ มีการขอใบอนุญาตค้าของเก่าตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. ๒๔๗๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดการค้าของเก่า ประเภทรถยนต์และอื่น ๆ เนื่องด้วยการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ บริษัทฯ ได้มีการยึดรถจากลูกหนี้เพื่อนำมาประมูลหรือขายทอดตลาด และชำระหนี้สินเชื่อคงค้างของลูกหนี้ โดยบริษัทฯ มีการขายทอดตลาดเฉพาะในส่วนของรถจักรยานยนต์ที่ยึดได้ แต่บริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์ที่ยึดได้ตามสถานที่ที่ขึ้นทะเบียนแต่อย่างใด แต่ส่งต่อให้บริษัทประมูลดำเนินการแทนบริษัทฯ

บริษัทฯ จึงมีประเด็นข้อหารือในกรณี ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ ผู้ประกอบอาชีพค้าหรือเช่าซื้อรถยนต์ ตามมาตรา ๑๖ (๓) เมื่อมีการยึดรถยนต์ที่ลูกหนี้ผิดสัญญา เพื่อนำรถมาประมูลขายทอดตลาดชำระหนี้สินเชื่อคงค้างของลูกหนี้ กรณีดังกล่าวอยู่ในความหมายของผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าตามมาตรา ๑๖ (๕) หรือไม่อย่างไร

ประเด็นที่ ๒ กรณีเป็นผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๕) แล้ว ในปีงบประมาณเดียวกัน บริษัทฯ ได้เข้ามาให้ข้อมูลผ่านระบบ AMRAC ในฐานะผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๓) แล้ว จำเป็นจะต้องเข้ามาให้ข้อมูลผ่านระบบ AMRAC ในฐานะผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๕) อีกหรือไม่อย่างไร

ประเด็นที่ ๓ กรณีที่บริษัทฯ ทำสัญญาให้บริษัทอื่นทำหน้าที่ประมูลขายทอดตลาดแทนบริษัทฯ ยังคงมีหน้าที่ในการเข้ามาให้ข้อมูลผ่านระบบ AMRAC อีกหรือไม่อย่างไร

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน Anti-Money Laundering Office (AMLO)

ข้อพิจารณา

สำนักงาน ปปง. พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖^๑ เป็นผู้มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมมายังสำนักงาน ปปง. ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในการพิจารณาว่า ผู้ประกอบธุรกิจประเภทใดจะเข้าข่ายเป็นผู้ประกอบอาชีพ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมตามกฎหมายหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาจากการกระทำที่เป็นทางการค้าปกติ หรือปกติธุระของธุรกิจ ประกอบกับการได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลที่มีอำนาจตามกฎหมาย (กรณีธุรกิจที่ต้องขออนุญาตประกอบกิจการ) เป็นสำคัญ

กรณีเป็นผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาด และค้าของเก่า ผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่ประกอบกิจการรับซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือ จำหน่ายของเก่าโดยประการอื่น เพื่อประโยชน์ในทางการค้าเป็นปกติธุระ และต้องได้รับใบอนุญาต

^๑ มาตรา ๑๖ ให้ผู้ประกอบอาชีพดังต่อไปนี้มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานในกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวน เกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ทั้งนี้ ผู้ประกอบอาชีพตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องเป็นนิติบุคคล เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยที่มีพยานหลักฐานอันสมควรว่ามีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานฟอกเงินกับผู้ประกอบอาชีพตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ที่มีได้เป็นนิติบุคคลให้สำนักงานมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ ผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน

(๑) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือการเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุน หรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินตามมาตรา ๑๓

(๒) ผู้ประกอบอาชีพค้าอัญมณี เพชรพลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับที่ประดับด้วยอัญมณี เพชรพลอย หรือทองคำ

(๓) ผู้ประกอบอาชีพค้าหรือให้เช่าซื้อขายรถยนต์

(๔) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

(๕) ผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า

(๖) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช่สถาบันการเงินตามประกาศ กระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับหรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๗) (ยกเลิก)

(๘) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่มีใช่สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๙) (ยกเลิก)

(๑๐) ผู้ประกอบอาชีพที่ดำเนินธุรกิจทางการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินที่มีใช่เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งปรากฏผลจากการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายว่ามีความเสี่ยงที่อาจถูกใช้เป็น ช่องทางในการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน Anti-Money Laundering Office (AMLO)

ให้คำของเก่าตามนัยมาตรา ๔ (๒)^๒ และมีหน้าที่ของผู้ค้าของเก่าตามมาตรา ๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและคำของเก่า พ.ศ. ๒๕๓๔ แต่หากกว่าเป็นผู้ประกอบกิจการที่ทำหน้าที่ในการขายทอดตลาดในครั้งนั้น ๆ อาจเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นเองหรือเป็นบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินนั้น ที่ทำการขายทอดตลาดเพื่อประโยชน์ในทางการค้าเป็นปกติธุระหรือประกอบเป็นอาชีพ และได้รับใบอนุญาตให้ขายทอดตลาดตามนัยมาตรา ๔ (๑)^๔ และมีหน้าที่ของผู้ขายทอดตลาดตามมาตรา ๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและคำของเก่า พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ประกอบกิจการรายดังกล่าวจึงเป็นเพียงผู้ประกอบอาชีพขายทอดตลาด มิใช่ผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่า แต่อย่างไรก็ตามหากผู้ประกอบกิจการรายใดได้รับใบอนุญาตค้าของเก่าและได้ประกอบกิจการค้าของเก่าตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวจึงมีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน ปปง. ตามมาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

^๒ พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและคำของเก่า พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบการอาชีพ ดังต่อไปนี้ โดยมีได้รับอนุญาตสำหรับกิจการนั้น ๆ จากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

(๑) การขายทอดตลาด นอกจากการขายทอดตลาดซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเป็นผู้ขาย หรือการขายทอดตลาดเพื่อประโยชน์ของสมาคมหรือสาธารณประโยชน์ ซึ่งรัฐมนตรีสั่งเป็นหนังสือให้ ยกเว้นเฉพาะกรณี

(๒) การค้าของเก่า นอกจากการค้าของเก่าบางประเภทหรือบางชนิดซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศยกเว้นในราชกิจจานุเบกษา

^๓ มาตรา ๘ ผู้ค้าของเก่าต้อง

(ก) แสดงนามของตนและคำว่า ผู้ค้าของเก่าไว้ ณ ที่ทำการค้าของตน พร้อมทั้งใบอนุญาตในท่อนเห็นได้แจ้ง

(ข) มีสมุดบัญชีสำหรับการค้าของตนและจดรายการข้อสำคัญทั้งปวงแห่งการค้าลงไว้ทุกราย สมุดบัญชีตามที่กล่าวนี้ ต้องทำตามแบบและนำมาให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราก่อนทุกเล่ม

(ค) แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือนายตรวจ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินที่มีผู้มาเสนอ หรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยทางทุจริต

(ง) ทำเลขลำดับเป็นเครื่องหมายปิดไว้ที่ของให้ตรงกับเลขลำดับในสมุดบัญชีเพื่อสะดวกในการสำรวจ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒

^๕ มาตรา ๗ ผู้ทอดตลาดต้อง

(ก) แสดงคำแจ้งความแห่งการขายทุกคราวไว้ ณ สถานที่ขายให้เห็นได้แจ้ง

(ข) อยู่ ณ ที่ขายในเวลาขายทอดตลาดและพร้อมที่จะแสดงใบอนุญาตต่อนายตรวจ เมื่อเรียกตรวจ

(ค) มีสมุดบัญชีสำหรับการขายทุกคราว และจดรายการข้อสำคัญทั้งปวงแห่งการขายนั้น ๆ ลงไว้

(ง) แจ้งวันและสถานที่ขายให้นายตรวจทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสามวันเต็ม

(จ) แสดงนามของตนและคำว่า “ผู้ทอดตลาด” ไว้เหนือประตูชั้นนอกแห่งสำนักงาน

เพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ถ้านายตรวจประสงค์จะทราบรายการข้อสำคัญอันเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ขายและได้มีหนังสือแสดงความประสงค์แล้ว ท่านว่าผู้ทอดตลาดต้องบอกรายการที่ประสงค์นั้น

จากหลักกฎหมายข้างต้น สำนักงาน ปปง. จึงมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การที่บริษัทฯ ประกอบธุรกิจให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ และประกอบธุรกิจการให้บริการสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกันครบวงจร ครอบคลุมรถจักรยานยนต์ รถยนต์ รถบรรทุก รถแทรกเตอร์ สินเชื่อเช่าซื้อรถบรรทุกมือสอง ภายใต้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งถือเป็นผลิตภัณฑ์และบริการหลักของบริษัทฯ จึงถือว่าเป็นผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๖) และมาตรา ๑๖ (๓) ตามหลักกฎหมายข้างต้น

ทั้งนี้ จากข้อเท็จจริงพบว่าบริษัทฯ ได้มีการขอใบอนุญาตค้าของเก่าตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. ๒๕๗๔ เนื่องด้วยบริษัทจะต้องนำรถที่ยึดจากลูกหนี้มาประมูลขายเพื่อชำระหนี้สินคงค้างของลูกหนี้ ถึงแม้ว่าบริษัทฯ จะทำการขายรถที่ยึดมาได้เพื่อชำระหนี้ของลูกหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ แต่การขายรถที่ยึดมาได้ดังกล่าวเป็นรถที่ผ่านการใช้งานมาแล้วด้วยวิธีการประมูล โดยบริษัทฯ จะทำการเองหรือให้ตัวแทนทำการประมูลแทนก็ตาม ถือเป็นการค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า นอกจากนี้ การที่ลูกค้าซื้อรถจากบริษัทฯ ผ่านการประมูลจากการชำระหนี้สินคงค้างของลูกหนี้ดังกล่าว ลูกค้ารายนั้นอาจจะเป็นลูกค้ารายเดิมหรือรายใหม่ก็ได้ และการซื้อขายดังกล่าวถือเป็นธุรกรรมใหม่และลูกค้าใหม่ ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ จัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม และดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าเมื่อเริ่มทำธุรกรรมครั้งแรก โดยต้องตรวจสอบเป็นระยะจนสิ้นสุดดำเนินการเมื่อมีการปิดบัญชีหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า ดังนั้น การขายรถมือสองเพื่อชำระหนี้สินคงค้างของลูกหนี้ดังกล่าวผ่านการประมูล จึงเป็นการค้าของเก่า ตามนัยมาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ประเด็นที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในแต่ละปีงบประมาณนั้นขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเสี่ยงของภาคธุรกิจในปีนั้น ซึ่งในบางปีงบประมาณ หากสำนักงาน ปปง. พิจารณาแล้วว่าภาคธุรกิจประเภทใดมีความเสี่ยงต่อการฟอกเงิน สำนักงานก็จะมีหนังสือไปถึงภาคธุรกิจเพื่อให้เข้ามาให้ข้อมูลผ่านระบบ AMRAC ตามที่แต่ละธุรกิจได้รับใบอนุญาต หากภาคธุรกิจได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการใด แต่ไม่มีการประกอบธุรกิจในกิจการนั้น ก็สามารถทำหนังสือชี้แจงต่อสำนักงาน ปปง. ได้

ประเด็นที่ ๓ จากความเห็นในประเด็นที่หนึ่งและสองข้างต้น สำนักงาน ปปง. เห็นว่าหากบริษัทฯ ยังถือใบอนุญาตค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า บริษัทฯ ยังคงมีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรม รวมทั้งบริหารและประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน อย่างไรก็ตาม การที่บริษัทฯ มีการนำรถจักรยานยนต์ที่ยึดจากลูกหนี้เพื่อนำมาขายทอดตลาด รวมทั้งบริษัทฯ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
Anti-Money Laundering Office (AMLO)

ทำสัญญาให้บริษัทอื่นขายทอดตลาดรถยนต์แทนบริษัทฯ โดยบริษัทคู่สัญญาเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายทอดตลาด ในกรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นผู้ค้าของเก่า ตามหลักกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าข้างต้น ดังนั้น จึงมิใช่ผู้ประกอบการอาชีพค้าของเก่าที่มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน ปง. ตามนัยมาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

พลตำรวจตรี

(เอกธวัช ลิ้มสังกาศ)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

MO

กันยายน ๒๕๖๗